

שחקנים ארבעה ימים עם הניסא

החבורה, סרט המבוסס על רומן ידוע באותו שם של הסופרת האמריקאית מרי מק'קארתי, ואשר הופק לפני כעשר שנים, הצליח להרגיז מכמה וכמה בחי נות. ואם אין טעם, היום, לדוש בכל מה שלא הצליח אז במאי סידני לומט לעי שות, הרי דבר אחד לפחות אי-אפשר לשכוח: הוא הטיל על הזוהרת, היפה והבולטת ביותר באוסף הצעירות הטרריות שהופיעו בסרט זה, תפקיד של לסי בית. והביובו ניראה מהריר. מולה של אותה כוכבת, ושל צופי הקולנוע גם יחד, היה בכך שהחבורה היה רק צעד ראשון בקאריירה מזהירה, ומאז לא העז איש להחזיר את קנדיס ברגן לדמות של לסבית.

התגלית, המדהימה ביופיה, היתה בי עצם אישיות מוכרת בהוליווד, שבה מחר ציאת הנכרים (כלומר, אלה שאינם הומו סכסואלים). נותרה בפיות פעורים כשר הגברת הלפה ברחוב, וזה מאז היותה בת 14 בלבד.

את לא מעץ — נכון? כי קנדיס היא מוצר הוליוודי אמיתי בכל מאת האחוזים. אביה, אדגר ברגן, הוא אחד הקומיקאים המפורסמים ביותר שהיו לרדיו האמריקאי בשיא זוהר, ונטרילי קיסט (מדבר דרך הבטן) שהופעתו עם שתי בובות-העץ המדברות-כביכול שלו, הפכו אותו שם-דבר באמריקה, ואורח קבוע בקומדיות הוליוודיות קלות רבות מאז.

למעשה היו אותן בובות-עץ, שהתפרסמו בשמות צ'ארלי מקארתי ומורטימר סנאד. כלי-כר מפורסמות, עד שקנדיס נאלצה, משך כל ילדותה, לעמוד בצילן, כאי שר הבדיחה המקובלת ביותר על באי בית-ברגן היתה: "את לא מעץ, נכון?" היום אין עוד שום ספיקות בנדון. איש אינו מעלה עוד בדעתו שקנדיס עשויה עץ, ולא רק בשל שלמותה החיצונית, אלא גם בשל מה שמסתתר מאחורי רעי מת השיער השופעת בגון הדבש. כי קנדיס היא הוכחה חותכת לכך שיופי די-טימטום אינם חייבים בהכרח להיות שמותי-נרדפים בקרב המין הנשי. קנדיס, שחלה ללמוד כדי לשחק, הפסיקה למי שך תקופה ארוכה למדי את הופעתיה כשחקנית, עלימנת לכתוב, זכתה למוני טין כצלמת וכתבת גמיחה, ורשימותיה התפרסמו בעיתונים מכובדים כמו הפלייבוי.

היא היתה בין האמריקאיות הראשונות שסיקרו את היחסים החדשים עם סין (הי עממית, כמובן). ולאחרונה זכתה בסקופ שניקר את העיניים למרבית העיתונאים בארצות-הברית: היא בילתה ארבעה ימים במחיצתו של הנשיא פורד (שאותו היא משוה עתה אל ידיד טוב של אביה, ג'ון ויין), ופירסמה כתבה מצולמת מפורסמת, על התרשמויותיה מן המישפחה הראשונה של אמריקה — התרשמויות שנמנעו, אומנם, בכוונה, מפוליטיקה, אבל הצביעו על חוש עיתונאי ופיקחות רבה של הרתכת.

הגברת ישנה עם האריות. במק-ביל לכך, היא מופיעה בסידרת סרטים חדשים (אחד מהם, הכפיר והרוח מוצג כעת בארץ). מפתחת קשרים עם אפריקה (היא עומדת להשתתף בסרט מצרי), וממשיכה במיבציה העיתונאיים: היא בילתה בחברת אנתרופולוגים בטנזאניה (וישנה בחוף, משום שהאמינה שהמלווים הכושים יפחדו מן האריות יותר מאשר יחשקו בה). כן ערכה ביקור בן שלד שה שבועות בג'ונגלים של אפריקה, בי חברת אחיה קריס, ביקור שמומן במר לואו עליידי חברת-טלוויזיה אמריקאית, שביקשה לצלם את הגברת בטוליה.

אשר לגברים שבחיה היו לה, לקנדיס, תמיד, יחסים מיוחדים-במינם. לשהיתה ילדה קטנה, ושיחקה עדיין עם ליוה מי גלי ועם בניו של גיימס סטיוארט, בבית הספר של אולפני אמ'ג'יי-אם, המיועד לבני-כוכבים, היתה עדיין נערה מופנמת וסגורה למדי. אולם מאז החליק עורה ור קיבל גוון שנהב מבהיק, וקומתה גבהה עד כדי מימדים מושלמים של אלילה ויר שיגנית. אז החלו להתגבש גם הדיעות שיש לה על הסביבה:

"הגברים כלי-כך מסנוורים עליידי יר פי, עד שקשה שלא לבוז להם. אבל למען

קיי וג'קסון: יופי ותיחכום

באמנות, התסריט של המחזאי טופ (רוזנרנץ וגילדרשטרן מותו) סטופארד מופנה ושופע הברקות לשוניות, ואילו הצוות הקבוע של לואי בסרטיו האחרונים: הצלם ג'רי פישר, התיפאורן ריצ'ארד מקדונלד והעורך ג'רינלד בק מקמדיים על עיצוב פנינה קולנועית זו עד לפרטיה הזעיריים ביותר.

כשהאשה נותקונכות

האנגליה הרומנטית (פאר, תל-אביב, אנגליה) — זהו אותו מיוזג נדיר של יופי חיצוני ותיכום פנימי, רומנטיקה להמונים ותבונה למבקרים, שאליו שאפה תעשיית הקולנוע מאזיזמעות, אך השיגה אותו רק לעיתים רחוקות ביותר.

מצד אחד, זהו סיפור על אנשים יפים, הגיבורה, הנתקפת ספיקות באשר ליהי-המישפחה שלה עם בעלה התס-ריטאי, נוסעת להירגע בבאדן-באדן, הבעל מתנועע הלוך ושוב, במכונית בטלוי מבריקה, ואילו הפסבדו-משורר הצעיר, המהווה את הצלע השלישית במשולש הניצח, מבריה הרואין, אבל מתלבש אצל איוו סן-לורן. מצד שני, מה שקורה בין שלושה אלה הוא ביטוי לדראמה מודרנית אופיינית, כאשר האשה מתקוממת נגד השקפת הבעל, ונגד השיגרה והשיעמום. הבעל, לעומתה, מתקשה להבין מדוע אין העניינים יכולים להימשך כרגיל, והר-סרה-הבנה שלו בא לידי ביטוי בהתריט שהוא מכין, ואשר שואב בפירוש את השראתו מן היחסים בינו לבין אשתו לבין הפסבדו-משורר, אשר נראה כמעטפה נאה המכילה בתוכה חלל. אדם שכל תכליתו תחבולות כדי להגיע בשלום מהיום למחר, וכל אחריות שהיא, לגביו, עוגן שימי-שוך אותו למצולות. שלישיית, הסיגנון הקולנועי של ג'וזף לואי מלוטש עד שלמות, המרכיבים השונים של העלילה שזורים בתוכו

אוסקרסון ופון-סידוב: לא ברור

משך זמן רב ואינו חוטף דלקת-היראות או כל מחלה אחרת, עשויה להקפיא בצופה כל רצון להבין יותר.

כשהצללים נורקדים

אורח בחצות (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — שמות הבמאי והשחקנים **בסרט זה** הוא כבר בן חמש שנים, עשויים להטעות. מאסק זון סידוב וליב אולמן הם, הרי, כוכבי ברגמן; טרוור הווארד הוא משחקני-העצמת של אנגליה; פר אוסקרסון הוא אותו שחקן מעולה מהרעב ואילו הבמאי, לאסלו בנדק, עשה פעם את מותו של סוכן והגברים עם מרלון בראנדו. מה עושים כל אלה בסינפואימים נוטף-דם זה, על מטורף שנמלט מדי-לילה מן המוסד שבו הוא מאושפז, בדרך מסובכת ביותר, וחוזר לביתו כדי לנקום במישפחה שבגדה בו — זה לא-כלי-כך ברור.

הסרט משתדל אומנם לנצל, כמיטב יכולתו, את הנוף הסקנדינבי הקודר והקפוא, שבו צולם הסרט בשלמותו, ומקדיש זמן ניכר לשיטת הבריחה מבית משוגעים הנראה, לכאורה, כמצודה שאין ממנה מוצא לבד מן השער הראי-שי, ומנצל כל גרזן מגואל-בדם. מי שמנסה לעקוב אחר כל המתרחש בסרט, תוך ניסיון למצוא את ההיגיון שבמעשים, או לפחות בדרך-ביצועם, עשוי להתבלבל על הסף. הסצינה הראשונה, של גבר המדלג בשלג, לבוש בתחתונים וגופיה

קונרי: שתלטנות מול מלמלה רומנטית

התרבויות ביניהם מביא כל אחד מהם לידי ביטוי שונה של הערצה זו (בריאן קית, בתפקיד זה, הוא מברר ביותר). אם להוסיף לכך צילומים מרהיבים, עיניים, סצינות-פעילות מבווימות היטב, ודיאלוג משעשע, ברור שמדובר בסרט שנעים לראותו. אלא שדווקא אותו שעשוע שבתמליל, הוא המונע מהסרט אופקים רחבים יותר מאלה של בדיחה מצוייה.

נוזיכות בינלאומיות

הכפיר והרוח (סינמה 1 ודרייב-אין, תל-אביב, ארצות-הברית) — בסיס העלילה, היס-טורי: שייך ערבי, ראש שבט מורד במארוקו, חטף בתחילת המאה אשה אמריקאית ושני ילדיה (בן ובת), וביקש תמורתם כופר ממשלת מארוקו. הנשיא תיאודור רוזבלט איים בסנקציות צבאיות, והאשה שוחררה בסופו של דבר.

על בסיס זה בנה התסריטאי-הבמאי, ג'ון מילוס, עלילה שכוונתה לאור-דווקא להנציח היסטוריה, אלא להקנות לקח אקטואלי הרבה יותר באשר להתערבויות צבאיות של מעצמות מחוץ לגבולותיהן. מחד ניצב כאן האימפריאליזם האמריקאי התוקפני והיהיר, המשתמש בתקריות בינלאומיות כאמצעי לקידום מטרות פוליטיות פנימיות, ומאידך — הפראות האפריקאיות, שהיא מנוכרת ובלתי-מובנת לזרים; פראות המתנהלת, אומנם, על-פי חוקי קיות מסוימות, אבל בשום פנים ואופן איננה אותה חוקי קיות המוכתבת על-ידי המסורת המערבית.

בקווים כלליים, מצליח מילוס במשימתו. ראשית, הסיי-פור שלו מבוסס על שימוש בשלוש דמויות חזקות: השייך הערבי, המגולם בכל הדר כבודו על-ידי שון קונרי; האמי-ריקאית על נטיותיה השתלטניות המסתתרות מתחת למל-מלה ומשי (קנדיס ברגן), והנשיא רוזוולט, הפוליטיקאי האמריקאי המעריץ את כוח-הזרוע ואת ההחלטה האיני-סטינקטיבית בדיוק כמו השייך הצפון-אפריקאי, אלא שפער